

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V brazdah konkordata

Vprašanju konkordata z Vatikanom posevčajo politični listi obilo pozornosti, zlasti polni z njim svoje stolpce ljubljanski »Slovenec«, ki pravi, da konkordat ni politično, ampak izključno versko vprašanje. Ker je »Slovenec« v raznih polemikah že ponovno zatrdil, da ni verski, ampak političen list, se le čudimo, kako pride kot politično glasilo do tega, da se toliko peča z neko »izključno« versko zadevo. Toda pustimo vsaki glavi svojo pamet in se rajši pomudimo pri konkordatu samem.

Medverski položaj Jugoslavije

Ob nastanku naše države smo imeli — kakor še danes — na našem ozemlju pripadnike različnih veroizpovedi, katerim smo potem z zakonom priznali enakopravnost. S posebnimi zakoni so bili tudi urejeni odnosi med posameznimi priznanimi cerkvami in državo.

Katoliške pokrajine, ki so prišle v okvir Jugoslavije, so ohranile pravice in dolžnosti, ki so jih v verskem oziru imele do prejšnje države. Katolikom ni nihče kratil pravic. Ali more kdo reči, da je bila kdaj v Jugoslaviji s strani državnih oblasti prepovedana kaka katoliška procesija? Ali more kdo navesti samo en primer, da bi bilo kdaj kje v Jugoslaviji katoliku prepovedano iti k maši, spovedi ali obhajilu? Celo še dalje je šla ta verska svoboda katoliških vernikov v Jugoslaviji! V času najhujše stiske smo smeli katoliki svobodno zbirati denar v verske namene ne le za potrebe vernikov v okviru državnih mej, ampak celo za katoliško versko propagando v daljni tujini — za katoliške misijone. Pri tem ni državna oblast nikoli vpraševala, kam gre ta denar, ni nikoli kontrolirala njega uporabe in niti ni razmišljala, če je to delo vselej v skladu z njenimi državnopolitičnimi interesi in cilji ali ne.

Brez konkordata

Ko smo katoliki v novi narodni državi živeli tako popolno versko svobodo in živeli v neskaljenem verskem miru s pripadniki drugih veroizpovedi, smo se ravnali pač po tradiciji in ni nihče pomislil, da nimamo konkordata. Malokdo se je sploh zavedal, da je papež Benedikt XV. nekaj let po vojni ukinitel veljavnost konkordatov z bivšo Avstro-Ogrsko. Vsi pa še danes čutimo, vidimo in vemo, da to brezkonkordatno stanje ni bilo katolikom in katoliški veri v Jugoslaviji prav nič v škodo. Vsi verski obredi — od krsta do pogreba — so se lahko izvrševali popolnoma svobodno in nemoteno po predpisih cerkve. Nikjer ni bilo ovir ali sporov, ki bi jih povzročala državna oblast ali verske enote drugih krščanskih ali

muslimanskih ali katerihkoli ver. Iz tega človek nehoti pride do sklepa, da konkordat nima s katoliško vero prav za prav nič opraviti in veri niti ne škoduje niti ne koristi, ker je katoliška vera v Jugoslaviji toliko let lahko shajala brez njega.

V prvi vrsti gospodarska vprašanja

Ob takih mislih se šelē porodi vprašanje, čemu je neki toliko hrupa okrog konkordata in zakaj se je razvil tak boj »za« in »proti«.

Vrhovni poglavar katoliške cerkve, vsakokratni papež, ni samo cerkveni, duhovni vladar, ampak je tudi posvetni suveren, odkar obstoja Vatikanska država. On ima svoje ministre (kardinale), ima svoje poslanike ali konzule (nuncije) in sploh ves državno-upravni aparat kakor vsaka druga država. Zato je pogodba kake države z Vatikanom (konkordat) v prvi vrsti državno-političnega, ne pa verskega značaja. Da omenja tudi verske zadeve, je razumljivo. V zmoti bi pa bil, kdor bi mislil, da se s konkordatom rešujejo kaka verska vprašanja. V kolikor gre za verske zadeve, gre le za versko politična, kulturna, socialna, v prvi vrsti pa seveda za gospodarska vprašanja, nikakor pa ne za verske resnice ali dogme! Teh vendar nihče ne zanika, zato jim tudi ni treba šele s konkordatom pridobivati veljave.

Nekatere določbe konkordata

nam same najbolj zgovorno pričajo o pravilnosti naših izvajanj. V besedilu konkordata zaman iščemo kakih določb o verskih resnicah, kakor jih poznamo n. pr. iz katekizma. Pač pa so na dolgo razpredene gospodarske in gospodarsko politične določbe, ki nekatere vzbujajo resne pomisleke ne samo med nekataliki, ampak celo med katoličani samimi. Menimo namreč, da smo katoličani v Jugoslaviji vsi člani katoliške cerkve, ne pa samo neki pripadniki kake politične stranke.

Rekli smo torej, da gre pri tej pogodbi (konkordatu) za gospodarska in politična, ne pa za verska vprašanja.

Člen VII. konkordata določa državno zaščito za duhovniške in redovniške uniforme za prekrške iste kazni, kakršne veljajo za zlorabo uniforme naše vojske!

Mimo drugih sta posebno zanimiva člena XV. in XVI. tega konkordata. Člen XV. namreč določa, da bodo »vse državne oblasti in avtonomne uprave (banovine magistrati itd.) izkazovale na zahtevo (ne morda na prošnjo!) cerkvenih oblasti svojo administrativno pomoč za izvrševanje naredb, odlokov in raz-

sodb, izdanih s strani cerkvenih oblasti« v isti meri kakor katerikoli drugi veroizpovedi.

Člen XVI. je še bolj gospodarski in določa, da »katoliška cerkev in njene ustanove lahko svobodno pridobivajo in posedujejo premoženje in nepremično premoženje, namenjeno njenim potrebam, in ga sama upravlja.«

»Patrimonij katoliške cerkve... se ne more z nobenim izgovorom niti zapleniti niti uporabiti za kake druge namene.«

»Premoženja in ustanove katoliške cerkve ostanejo njena last celo tedaj, če bi prebivalstvo, ki mu služijo ta premoženja in ustanove, prestopilo v kako drugo vero.«

Zadnji odstavek tega člena posebno vidno potrjuje pravilnost naših izvajanj in opravičuje naše gledanje na konkordat. Tu je popolnoma neprikrito in brez ovinkov povedano, za kaj pri celi stvari gre. Ne za verske resnice, ne za čistost vere, ki bi bila v nevarnosti, ne za duše »našega dobrega ljudstva«, kakor nekateri svetohlinsko radi čekajo po potrpežljivem papirju.

Papež s svojimi diplomati prav dobro ve, da v Jugoslaviji katoliški cerkvi in veri nihče nič neče, ve pa tudi, da je tukaj nagrnjenega obilo cerkvenega premoženja.

Vatikanska diplomacija si je pač zasigurala v konkordatu, da to premoženje ostane cerkvi, če bi tudi vsi verniki ubežali drugam. Ker pa je po katoliških dogmah vsaka druga vera razen katoliške — kriva vera, razkolništvo, odpadništvo, herezija in kakor to gospodje še imenujejo, je seveda prestop iz katolicizma v drugo vero — smrten greh.

Iz množine primerov smo jih navedli samo nekaj malega. Ze ti pa vsakemu jasnemu človeku povedo, da je konkordat čisto posvetna zadeva. Zato je več kot demagogija, očitati brezverstvo tistim, ki so imeli in imajo ob tem konkordatu tako močne pomisleke.

Teh jasnih besedi se nismo mogli ubraniti, če hočemo doseči tako čisto ozračje, da bo primerno za razgovore o konkordatu. Če ena stran zahteva dostojanstvo z ozirom na Vatikan, ga smemo in moramo mi, ki smo v prvi vrsti prizadeti, po vsej pravici zahtevati tudi z ozirom — na nas!

Svet sladkosti in grenkobe

V času rekordov se nam za letos obeta nov rekord, namreč — rekorden konzum sladkorja. V grenkobah današnjih dni se hoče svet na vsak način osladiti in pravijo, da bo po cenitvah letošnja svetovna produkcija sladkorja znašala 30'96 milij. long ton, kar je 2'29 milij. long ton več kot lansko leto. Sladkorna produkcija iz trsa

bo predvidoma znašala 21'05, iz sladkorne pese pa 9'9 milij. long ton. Lansko leto je konsum sladkorja dosegel 28'89 milij. proti 27'59 milij. long ton v vrednosti surovega sladkorja. Povečanje konsuma je znašalo torej okroglo 1'3 milij. long ton ali 4'7%.

Tolik konsum sladkorja predstavlja rekord, ker te množine konsum dosegal še ni nikoli dosegel. Leta 1933. n. pr. je znašal konsum na vsem svetu 24'67 milij. long ton. Ta konsum kaže jasno na izboljšanje gospodarske konjunktore v najvažnejših državah. Tudi v tekočem letu je opaziti nadaljnje naraščanje konsuma sladkorja.

Kljub temu svetovnemu sladkobnemu rekordu pa po naših kmetijskih bajtah in revnih delavskih domovih še vedno gospodarji tihotapski — saharin. Zgrešena gospodarska politika v vprašanju sladkornih cen je kakor nalašč vaba za tihotapce, po drugi strani pa obubožane ljudske množice tira k uporabi saharina. Odkod naj vzame siromašna družina z nekaj dinarji dnevnih dohodkov — 16 dinarjev za en sam kilogram

sladkorja? Naravna posledica takih razmer je pač ta, da se delovni sloji zatekajo k saharinu, čeprav nima nobene hranilne vrednosti. Neizprosna gospodarska matematika jim neusmiljeno ukazuje goljufati — lastno telo!

Tako zgrešeno politiko moremo toliko manj razumeti, ker je pri nas med producenti sladkorja tudi država. Ali ne pokaže preprost račun, da bi znižanje cen povišalo konsum? Denar, ki gre za nagrade in preganjanje tihotapcev, naj bi se uporabil za socialno-gospodarsko intervencijo v cenovni politiki sladkorne industrije, pa bi se kmalu pokazali blagodejni uspehi.

Ljudje, ki tega ne razumejo ali nočejo razumeti, zaslužijo v matematiki sramotno oceno »prav slabo« in nikakor ne spadajo v gospodarsko življenje!

Ali pa je morda prav, da zaradi lenobe peščice brezdelnih gospodov trpe stotisoči delovnega ljudstva? Vsi, ki se jih to tiče, naj bi končno vendar že pogledali temu vprašanju bolj od blizu in malo bolj resno v obraz.

Za vsakdanji kruh

Delo Zveze slovenskih agrarnih interesentov

Nedeljski občni zbor je pokazal vso težo tega brez dvoma najvažnejšega nacionalnega in socialnega vprašanja, za katerega pravično rešitev se naš mali kmet in kmetijski delavec borita že vsa leta naše svobodne Jugoslavije.

Za slovensko javnost izgleda, da to vprašanje ne obstoja. Dnevno časopisje ga ne omenja, politične stranke ga izbegavajo, veleposestniki pa z vsemi sredstvi ovirajo hitro likvidacijo in pravično izvedbo agrarne reforme. A niso samo veleposestniki tisti, ki bi se radi izognili zakonu o likvidaciji agrarne reforme in še v naslednjem trenutku razveljavili pravomočne odloke o utrditvi objektov. Za njimi stoji cela politična stranka, ki jim pomaga s svojim vplivom pri tem nesocialnem in nenacionalnem delu.

Slovenski mali kmet, ki se je pred desetimi leti organiziral v Zvezo slovenskih agrarnih interesentov, stoji v tej borbi sam, navezan izključno na lastne moči in lastna sredstva. Stoletja zatiran tlačan, ponižan in razžaljen slovenski kmet na ves glas kriči in vpije, da Jugoslavija ne more biti močna brez zadovoljnega in srečnega kmeta in da je zato prva in največja njena naloga, da gospodarsko osvobodi tistega, ki je edini skozi vsa suženjska leta ohranil jezik in vero svojih očetov ter s tem ohranil slovenstvo do njegovega osvobođenja in uedinjenja.

Slovenski agrarni interesent nima kljub temu nikogar, na katerega bi se obrnil. Z izjemo »Kmetijskega lista« mu je vse časopisje zaprto in njegov glas se duši v iznemogli siromaščinini in preziru. Tisti, ki imajo polna usta socialnosti in še bolj odprta žrela o slovenstvu, tisti, ki so organizirali najgrandioznejšo mašino za izkoriščanje naroda, tisti, ki žive od samih grehov, tisti ne poznajo slovenskega malega kmeta, ne poznajo slovenskega agrarnega interesenta, ne poznajo njegovih nacionalnih in socialnih interesov, ne poznajo njegovih zaslug za slovenstvo, ne poznajo njegovih stoletnih puntov proti izkoriščevalcem vseh vrst in stopenj.

Torej agrarni interesent sam s svojo zvezo agrarnih interesentov končava stoletno borbo proti tujim grofom in baronom, proti samsilnikom, proti tlačiteljem in izkoriščevalcem.

Poročilo predsednika

Ojklelen v tej neenaki borbi je predsednik Zveze slovenskih agrarnih interesentov Ivan Stražišar otvoril v nedeljo občni zbor in povedal v uvodnih besedah vse težave, s katerimi se mora zveza boriti. Povedal je pa tudi, s kom se mora najbolj boriti. Imenoma je navedel tiste, ki so najbolj poklicani, da bi stali slovenskemu malemu kmetu ob strani, pa ga tudi pri izvedbi agrarne reforme najbolj zatirajo. Predsednik je

še navedel uspehe, ki jih je Zveza agrarnih interesentov navzlic vsemu temu dosegla in zaščitila interese svojih članov. Zatrnil je, da bi nasprotniki agrarne reforme to veliko osvobodilno akcijo popolnoma izigrali, ako ne bi obstojala Zveza agrarnih interesentov in njenega složenega dela.

Poročilo tajnika

Za predsednikom je obširno poročal tajnik Zveze narodni poslanec Milan Mravlje. Njegovo poročilo je vsebovalo podrobno zvezino delo in položaj, v katerem se danes nahaja vprašanje likvidacije agrarne reforme v Sloveniji.

Od približno 16.000 ha obdelovalne zemlje, ki je bila oddvojena za okrog 20.000 agrarnih interesentov v Sloveniji, je komaj 7000 ha prepisane v zemljiški knjigi na nove lastnike. Vsi ostali še čakajo v negotovosti in so izpostavljeni najrazličnejšim neprilikom od strani veleposestnikov in vseh drugih nasprotnikov in nevoščljivcev.

Kljub temu, da so odloki o utrditvi objektov in subjektov že davno pravomočni in bi se na zadnjih površinah agrarne zemlje morala izvršiti odmera za kataster ter prepis v zemljiški knjigi, se je ponekod uvedla revizija subjektov, drugod so se ustavila geometrska dela in pravomočno utrjeni agrarni interesenti vrgli na cesto, zemlja se jim je pa odvzela.

Največ trpljenja so morali prestati zadnje dve leti agrarni interesenti na veleposestvu verskega zaklada v Kostanjevici. Sredi svojega dela je moral geometer pospraviti svoje instrumente in se odpeljati domov. Ze poldrugo leto se nahaja tožba agrarnih interesentov pri Državnem svetu v Beogradu. Nihče zemlje ne obdeluje tako kot bi bilo potrebno, nihče je ne zboljšuje, da bi dajala boljši in več plodu, ker so vsi v negotovosti in strahu, kaj bo.

Na Ponovičah pri Litiji so že pred leti polovico agrarnih interesentov črtali in jim zemljo odvzeli. Ostali so plačali geometra. Nestrpno so čakali nanj. Radi bi postali že zemljejknjižni lastniki od agrarne reforme dodeljenih parcel. Radi bi si zgradili male hišice, skromen krov nad revno kmetško družino. Geometer je prišel, pa se je moral vrniti.

O, kako so bile sladke besede velikega kralja mučenika, ki je rekel, da mora biti zemlja tistega, ki jo obdeluje. Agrarni interesenti, slovenski mali kmetje so dobili v njegovi vzvišeni osebi očeta, dobrotnika in zaščitnika. Saj je zakon o likvidaciji agrarne reforme izšel tedaj, ko je nagnal iz parlamenta vsiljene ljudske zastopnike in politične mešetarje. Večen spomin velikemu kralju in pravičnemu vladarju!

Slično kot agrarnim interesentom v Kostanjevici se godi tudi drugod. Nesrečni Vinko Simončič iz Ptuja je moral iti z agrarne zemlje, ker je tako hotel grof Herberstein. Poloviču v Kostanjevici so zažgali gospodarsko poslopje, ki ga je dobil od agrarne reforme. Goltnik z Ludranskega vrha pri Črni bo moral pustiti najboljše parcele, ker je taka volja nekaterih gospodov. Pa kdo bi našteval vse boleče rane, ki se odpirajo na telesu slovenskega kmeta od Dravograda do Brežic, od Logatca do Prekmurja. Črna pošast se je vlegla na slovenskega agrarnega interesenta in v svobodni Jugoslaviji mu ne pusti gospodarske neodvisnosti in sreče.

Razlaščeni gozdovi

Tajnik Mravlje je nadalje poročal o razlaščenih veleposestniških gozdovih. Od 44.000 ha je ostalo razlaščenih še kakih 20.000 ha. Razlastitev je bila izvršena v korist agrarnih interesentov. Agrarni interesenti pa ne vedo mnogo o tem in še manj čutijo dobroto iz razlaščenih gozdov. Pritožbe agrarnih interesentov se gromadijo, a vse je zaman.

Skofijskemu veleposestvu v Gornjem gradu se je vrnilo razlaščene gozdove. Planine še niso odmerjene na tem veleposestvu. Savinjski splavar je ob svoje nade, živinorejec ob svoje upe.

Posebno poglavje v zvezi z razlaščenimi Auerspergovimi gozdovi predstavlja žaga v Soteski pri Novem mestu. Tajnik Mravlje je podrobno pojasnil poslovanje te žage in socialno politiko njenih najemnikov.

Pašniške zadruga

V tej zvezi je pozval vse agrarne interesente, ki so organizirani v pašniških in gozdnih zadrugah, naj kontrolirajo delo začasne državne uprave in vse, kar mislijo, da ni prav, prijavijo Zvezi agrarnih interesentov.

Po daljši debati, v kateri so posamezni člani prikazovali potek izvedbe agrarne reforme v njihovih krajih, je bil izvoljen ponovno z malimi spremembami ves stari odbor, kateremu so vsi agrarni interesenti izrekli prav posebno zaupanje in zahvalo.

Odbor je imel takoj po občnem zboru sejo, na kateri je sklenil med drugim, da se zniža cena knjige »Agrarna reforma«, ki jo je izdala in založila Zveza slovenskih agrarnih interesentov, na din 5.—.

Poverjeniki, ki bodo dobili knjigo za razpečavanje, naj se potrudijo in knjigo prodajajo, da se bodo lahko tudi tisti, ki niso agrarni interesenti, seznanili s tem velikim vprašanjem.

Vino za Nemčijo

Jugoslovanskim vinom se polagoma odpira pot v svet. Kakor poročajo, je prispela te dni iz Nemčije k nam posebna delegacija, ki se bo pogajala za nakup jugoslovanskih vin.

Sodi se, da se bo sporazum lahko dosegel. Za izvoz vina v Nemčijo se posebno zanimajo vinogradniki iz dunavske banovine, ki so že svoječasnno svoj vinski pridelek po večini izvažali v Nemčijo, zlasti v Berlin. Pogodba z Nemci bo lahko doseči tudi zaradi tega, ker obetajo vinarji letos povečini odlični pridelek.

Za katera vina po ostalih delih države se Nemci prav za prav zanimajo, poročila nič ne omenjajo. Vsekakor bi bilo treba Nemcem sedaj nuditi priliko, da se поблиže seznanijo tudi s kvalitetnimi slovenskimi vini.

Po naši državi in tudi v naši ožji domovini je glede vinskega pridelka toliko različic v okusih, barvi in jakosti, da bodo Nemci prav gotovo tudi pri nas našli kaj primerne zase.

Ob primerni solidnosti bi potem z Nemčijo lahko računali kot s stalnim odjemalcem naših vin, kar bi bilo zlasti slovenskemu vinogradništvu, ki že dolgo hira v nepretrgani krizi, vsekakor v veliko pomoč.

Doma in drugod

Nj. Vel. kraljica na Bledu

Pretekli teden je prispela Nj. Vel. kraljica Marija iz Miločera v Slovenijo, da preživi v krogu svoje kraljevske družine nekaj časa na Bledu.

V Ljubljani so priredile kraljici navdse pristrčen sprejem narodne gospe z dvorno damo go. dr. Franjo Tavčarjevo na čelu.

Na postaji Lesce je pričakoval svojo kraljevsko mater naš mladi kralj Peter II. in velika množica kmetskega naroda iz vse okolice.

S kraljico materjo sta se pripeljala tudi oba princa Tomislav in Andrej.

Po pristrčnem pozdravu se je kraljevska družina odpeljala na Bled.

Kongres Jugoslovanske Gasilske Zveze

V nedeljo se je vršil v Zagrebu prvi kongres Jugoslovanske gasilske zveze. Kongresa so se udeležili tudi zastopniki inozemskih gasilskih organizacij.

Po končanem kongresu Jugoslovanske gasilske zveze se je vršil kongres slovenske gasilske zveze. Na tem kongresu je bilo sklenjeno, da se bo v bodoče pritegnilo v slovensko gasilsko zvezo še bolgarsko gasilsko organizacijo in delovalo na sporazumu med Čehoslovaki in Poljaki.

Ob priliki zagrebškega gasilskega kongresa so prijavili izstop iz Jugoslovanske gasilske zveze hrvatski gasilci in ustanovili svojo hrvatsko gasilsko zvezo, ki ne mara ničesar skupnega z Jugoslovansko gasilsko zvezo.

Novo ustanovljena gasilska zveza se je podredila v celoti hrvatskemu pokretu dr. Mačka. V tej zvezi je sledila tudi ostavka zveznega častnika Zagarja in treh članov centralne uprave.

Korak hrvatskih gasilcev je povzročil pri vseh ostalih jugoslovanskih gasilcih velikansko začudenje in iznenadenje. Edini, ki so izstopivšim hrvatskim gasilcem čestitali, so bili nekateri slovenski člani, ki so bili imenovani v centralno upravo.

Gasilska zajednica za savsko banovino je slavila v nedeljo 60letnico svojega obstoja. Na jubilejni svečanosti je bil storjen sklep o izstopu iz Jugoslovanske gasilske zveze s posebno resolucijo.

Slično izdvajanje iz jugoslovanskih organizacij pripravljajo na Hrvatskem tudi ostala socialna in strovska društva ter prekiniti vsake zveze z njimi. Zdravniki so to namero že izvršili.

Odločba sv. Sinoda

Te dni so bile po vseh pravoslavniških cerkvah prečitane odločbe sv. Sinoda, ki se nanašajo na nekatere pravoslavne vernike in ki jim je njihova cerkev odrekla cerkvene pravice.

Svarilo

Notranje ministrstvo je izdalo uradno objavo, v kateri se opozarjajo državljani kr. Jugoslavije, da naj ne verujejo raznim govoricam, ki se širijo v zvezi s smrtjo Nj. Sv. patriarha Varnave ob priliki sprejetja konkordata. Proti razširjevalcem takih vesti, pravi objava notranjega ministra, se bo z vso strogostjo postopalo.

Odpovedana manifestacija

Listi poročajo, da se je predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović vrnil s svojega potovanja po Jadranskem morju nazaj v Beograd. Beograjske organizacije JRZ so nameravale prirediti predsedniku stranke manifestacijski sprejem, pa je g. dr. Stojadinović istega hvaležno odklonil. Pristrčno ga je pozdravil le notranji minister z nekaterimi drugimi prijatelji.

Notranji minister g. dr. Anton Korošec je pozdravil predsednika vlade takole:

Gospod predsednik! Vračate se z odpočitka na delo. Vaš odpočitek je bil kratek; zaslužili ste daljšega. Toda, Vi hočete biti, ker so nasprotniki svoj boj potencirali (napeli) do maksimuma (najvišjega), zdaj med nami v naši bližini, v naši sredi. V koliko veselje in zadovoljstvo nam je, da je naš voditelj med nami. Vi nam dajete cilj, smer in pogum. Mi vam zato obljublamo zvestobo in privrženost. Hočemo se čvrsto zgrniti okoli našega voditelja. Živel naš voditelj in naš predsednik!

Ivan Tomažič — 70 letnik

Bivši dolgoletni župan občine Kog pri Sv. Bolfenku g. Ivan Tomažič, posestnik na Vitlanu, obhaja te dni svoj god in obenem 70letni rojstni dan. Daleč naokoli visoko čislan in spoštovan Tomažič je posvečal vse svoje življenje kovaški obrti, kmetiji, gospodarskemu napredku in prosveti na vasi. Zupanoval je občini Vitan in pozneje občini Kog več kot pol svojega življenja. Bil je ustanovnik tamošnjega Gasilnega društva, kateremu je dolga leta tudi načeloval. Čez 20 let je bil član načelstva Hranilnice in posojilnice v Središču, član krajevnega šolskega sveta, odbornik podružnice Kmetijske družbe, cerkvenega konkurenčnega odbora itd.

Za zasluge, ki si jih je jubilar pridobil med tamošnjim kmetskim prebivalstvom na gospodarskem, prosvetnem in kulturnem polju, je bil odlikovan z redom sv. Save.

Po svetovni vojni, ko se je začelo v svobodni domovini kmetsko gibanje, je bil Tomažič med prvimi, ki je posvetil vse svoje sile širjenju kmetske misli. Bivša Slovenska kmetska stranka ga je štela med svoje najbolj požrtvovalne organizatorne delavce. V vodstvu je zavzemal ves čas mesto člana izvršilnega odbora.

Tovarišu-prijatelju in nesebičnemu javnemu delavcu, ki je posvetil v svoji mladosti vse svoje sile napredku naši kmetski vasi, k njegovemu jubileju prav iskreno čestitamo ter mu želimo, da bi ga Bog ohranil njegovi visoko spoštovani družini zdravega in čilega še mnogo mnogo let!

Naš je in ostane slovenski Korotan!

Med najlepše slovenske ljudske povesti štejemo »Miklovo Zaloc«. Zgodba te vrle slovenske kmetice nas je pretresla v otroških dneh in nam nikoli ne bo izginila iz spomina! Te dni je minilo 25 let izza smrti pisatelja »Miklove Zalec«. On je sicer legel v grob, njegovo delo pa živi in

Konferenca

Pretekli teden se je vršila v prostorih notranjega ministrstva v Beogradu širša konferenca, ki so ji prisostvovali skoro vsi bani, policijski upravniki in orožniški komandant.

K uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov

je pravosodno ministrstvo izdalo tole uradno pojasnilo 2. odstavka 56. člena omenjene uredbe:

V primeru, da nastopa več akceptantov za kakšno menično obvezo, med katerimi so eni kmetje v smislu uredbe, drugi pa ne, uživajo olajšave v smislu uredbe samo akceptanti, ki so kmetje v smislu uredbe.

bo živelo, ker ima v sebi res ljudski mozeg, ker utriplje v njem res narodno življenje in hotenje. »Koroški Slovenec, edini slovenski list našega življa v tako »pravični Avstriji, se z lepim člankom spominja profesorja in pisatelja Jakoba Sketa, ki je od leta 1877., ko je prišel kot suplent na celovško gimnazijo, do svoje smrti zaslužno deloval med koroškimi Slovenci. Pred 25 leti so ga položili k večnemu počitku v Trnji vasi. Sket je bil sin zelene Štajerske in na njegovem rojstnem domu v Mestinjah pri Smarju bodo zdaj vzdali spominsko ploščo. Na celovski gimnaziji je poučeval 31 let slovenščino, latinščino in grščino. Svojim učencem je vedno kazal pota, ki vodijo do boljše bodočnosti slovenskega naroda. Po njegovi zaslugi je bil na celovski gimnaziji uveden tudi obligatorni zrelostni izpit iz slovenščine za slovenske dijake. Tudi kot znanstvenik, organizator in pisatelj je Sket zaslužno deloval. Slovencem je preskrbel prepotrebne čitanke za srednje šole, ustanovil je »Kresc, leposloven in poučen list, najbolj popularen pa je postal s svojo povestjo »Miklovo Zaloc, ki je izšla leta 1883. Na podlagi Sketove povesti dramatisirana »Miklova Zalac je še danes ena izmed najprijetnejših slovenskih ljudskih iger. V nekdanjem glasilu koroških Slovencev »Miru« so o Sketu mnogo pisali njegovi bivši učenci. Navedli so, da je na celovski gimnaziji slovel po svoji pridnosti, natančnosti in globoki izobraženosti. Prepričan je bil, da mora mladina že v šolah pokazati, da bo kos življenjskemu boju. Vzgajal je delavne može in njegovi bivši učenci so mnogo koristili našemu življu na Koroškem. Slava spominu tega velikega moža!

Kratke vesti

■ Trideset človeških življenj je zahtevala nedavno rudniška katastrofa v angleškem rudniku Chesterton v grofiji Cambridge. V rudniku je nastala eksplozija, ki je ubila 3 rudarje, ko so prispeli reševalci, pa je ponovna eksplozija ubila 27 članov ekspedicije. V goreči rudnik so morali spustiti vodo, če so hoteli preprečiti nadaljnje eksplozije, zato ni nobenega upanja, da bi še koga rešili.

■ Po dvajsetih letih je spregledal te dni rudar Georg Luis iz Walesa na Angleškem. Pred 20. leti je radi neke rudniške nesreče popolnoma oslepel in je živel od tlej kot ubog invalid. Ondan pa si je našgal pipo tobaka. Pipa mu je padla iz ust. Sklonil se je, da bi jo pobral. Pri tem se mu nenadoma zazdi, da vidi svojo nogo. Ko se je prepričal, da je to res, je od veselja — po dvajsetih letih slepote — popolnoma spregledal. Zdravniki si razlagajo nenavaden pojav na ta način, da je rudar — nenadnim pretresom života predramil ohromele živce. Rudar sam se seveda malo briga za razlage, ampak je vesel, da zopet vidi.

■ Stavka tekstilnih delavcev je izbruhnila v Glasgowu na Angleškem. Delavstvo zahteva povišanje mezd. Ker delodajalci na zahtevo nočejo pristati, je verjetno, da se bo stavka razširila tudi na delavce drugih strok.

Kaj se godi po svetu

Med dogodki iz našega ožjega sosedstva utegne biti najbolj zanimiva in tudi razveseljiva vest, da

Bolgarija

baje končno vstopi v Balkansko zvezo. Bolgariji bo ob vstopu v zvezo zagotovljen svoboden izhod na Egejsko morje, ker ji bo dala Grčija svobodno luko v Dedeagaču.

Konferenca Male antante

bo letos 30. in 31. avgusta v Sinaji. Po konferenci se zunanji ministri vseh treh držav odpeljejo na skupen izlet po Donavi.

Ježov, stari miljenec ruskega diktatorja Stalina, ki je zamenjal, kakor vedo poročati angleški listi, Bolgara Dimitrova, ki je padel v nemilost, v glavnem tajništvu kominterne.

Romunija

bo po zadnjih poročilih kljub kolebanju v zadnji dobi ostala zvesta politiki, ki zahteva prijateljstvo s Francijo. Vest, da je Tatarescova vlada odstopila, je minister Tatarescu po avdijenci pri kralju demantiral.

Češkoslovaška

ima še vedno dovolj posla z različnimi nemškimi spletkami, vendar listi naglašajo, da bi se vlada sporazumu z Nemčijo ne upirala. Pogoj je le, da bi bil tak sporazum zares iskreno zaželen tudi na nemški strani.

Češkoslovaška republika, ki so ji meje z izjemo revizionistične Madžarske priznale vse države in ki ji iste meje jamčijo tudi mirovne pogodbe, ne smatra po devetnajstih letih svojega obstoja za potrebno, da se s komurkoli javno pogaja o priznanju svojih državnih mej. Pri tem niti ni treba, da še posebej poudarimo, da je baš Nemčija prva po prevratu priznala sedanji obseg češkoslovaške države. Državne meje niso zadeva, s katero je mogoče šahirati, one so nedotakljive in so izven sleherne diskusije in slehernih pogajanj.

Avstrija

je dala nekaj vpogleda v svojo zunanjo politiko z govorom državnega tajnika v zunanjem ministertvu dr. Schmidta, ki ga je govoril akademikom na gradu Traunsee pri Gmundenu. Dejal je med drugim, da so avstrijski sosedje pokazali dovolj razumevanja za njene potrebe na gospodarskem področju.

Za nas je vsekakor zanimiv tale odstavek iz Schmidtovega govora:

»Avstrija je pranemška dežela. Iz tega sledi, da ne more biti politika te države nikdar tako

usmerjena, da bi nasprotovala interesom celokupnega nemškega naroda. Z julijskim sporazumom z Nemčijo se je avstrijska zunanja politika povrnila na svojo prazihodno točko, ki bi jo lahko na kratko označil s tem, da obe nemški državi Evrope moreta in smeta voditi samo eno zunanjo politiko, ki odgovarja obojestranskim interesom in s tem interesom nemškega prebivalstva obeh držav.«

Zgodovine in zemljepisja torej avstrijski diplomatje ne znajo preveč, sicer bi moral ta gospod vendar vedeti, da je ta »pranemška« dežela zgodovinsko razpeta po slovenskih tleh in da še danes vsebuje lep kos slovenskega ozemlja.

Španija

je še vedno »krvava poljana«, okrog katere čaka ostala Evropa. Zmede okrog nevmešavanja še niso razvozlane. Ker je zlasti Velika Britanija v španskem sporu v prvi vrsti zainteresirana samo zunanje-politično, so s tem na široko odprta vrata za diplomatske kompromise, hkrati seveda tudi za mirno likvidacijo neštetihih problemov, ki so se pokazali v razpletu španske državljanske vojne. Ta preudarek nam je hkrati najzanesljivejši kašipot pri presojanju sedanjih in bodočih pogajanj, pa obenem najmočnejša nada, da si bo diplomacija pod takimi vidiki znala ohraniti najdražje, svetovni mir.

Boji v državi sami se nadaljujejo z vso silo. Španska nacionalistična vlada je odredila zaporo francosko-španske meje pri Irunu. Kakor se zatrjuje, so mejo zaprli zaradi tega, ker se španski nacionalisti pripravljajo na novo ofenzivo na baskovski fronti.

General Franco je zbral pred Santandrom svežo vojsko, ki šteje 80.000 dobro oboroženih vojakov in kateri poveljujeta generala Davilla in Garanda. Nacionalisti hočejo s to ofenzivo likvidirati baskovsko vprašanje. Baski razpolagajo s precej večjo vojsko, ki šteje okrog 120.000 mož, vendar je tehniško slabše opremljena kakor nacionalisti.

Tudi republikanske čete so ohranile svojo udarnost in odpornost. Na južni fronti so republikanske čete s pogumnim napadom zavzele Loperu, pa so se umaknile, ko so videle, da je

Zena kitajskega preporoditelja, Čangkajška, je združila vsa kitajska ženska društva v skupno zvezo, ki naj bi pomagala organizirati tudi ženske v odporu proti Japonski.

dobil sovražnik močna ojačenja. Na fronti južno od Taja je sovražnik skušal napasti republikanske postojanke pri gradiču Sista, pa je bil odbit. V odseku pri Bazasu je sovražno topništvo streljalo na republikanske postojanke. Vladna letala so bombardirala železniško postajo pri Parli in Grinonu ter metala bombe tudi na vojašnico južno od Teruela.

Rusija

vzbuja še vedno pozornost s svojimi notranjimi zakulisnimi boji. Venomer prihajajo v svet bolj ali manj kričave vesti, ki se često izkažejo tudi za pretirane, vendar pa je resnica, da baje Stalin hud in trd boj z opozicijo in da ta boj bržkone še ne bo tako kmalu končan. Pozornost je vzbudila zadnje dni zlasti novica o generalnem tajniku komunistične internacionale (kominterne) Dimitrovu, da je padel pri Stalinu v nemilost in bil odstavljen. Na njegovo mesto je bil baje že postavljen Ježov, sedanji ljudski komisar za notranje zadeve, ki je za Stalinom najmočnejši mož današnje Rusije, kajti njegov vpliv in njegova moč naraščata od dne do dne.

Kakor zatrjujejo nekatera poročila, ima odstavek resno ozadje. Stalin se je baje odločil

Prince Teli, znani mongolski mogočnik, ki ponuja svoje zavezništvo Japoncem v nadi, da mu bodo ti v Mongoliji ustvarili isti položaj, kakor ga ima cesar Puji v Mandžukuu.

za spremembo zunanje politike zaradi neuspeha v Španiji. Za španske republikance se je v največji meri zavzel Dimitrov. Poleg tega je Stalina pripravilo do nove usmeritve tudi zblizanje med Italijo in Anglijo. V Rusiji baje povsem resno računajo s tem, da bo že prihodnji mesec v Zenevi likvidirano abesinsko vprašanje, v Španiji pa obnovljena monarhija. V nove zunanje-politične smeri silijo Stalina tudi gospodarski razlogi. Aretacije v Rusiji se nadaljujejo. Pred kratkim je bil aretirani pesnik Dezjemanski, ki ga smatrajo za službenega pesnika justifikacij ruskih generalov. Dezjemanski je namreč v moskovski »Pravdi« na dan justifikacije maršala Tuhačevskega in tovarišev objavil pesem, v kateri je povečeval čiščenje v vrstah ruske vojske. Razen njega so aretirali tudi revolucionarnega lirika Aleksandroviča, ki je doslej užival veliko naklonjenost ruskih uradnih krogov.

Zagonetni obraz ruske notranje politike nam radi tega še ne postane nič jasnejši. Kot nepristranski opazovalci lahko samo rečemo, da bo šele bodočnost pokazala, kam vodi ruska pot. Iskreno pa želimo, da bi se ruski narod čimprej ustalil v korist Slovanstva in v blagor vsega človeštva.

Kredit za obiranje hmelja

Splošna želja je bila, naj bi hmeljarji bili deležni potrebnega kredita za obiranje.

Zdaj se je Mestna hranilnica v Celju takoj odločila, da nudi hmeljarjem za obiranje potrebno kratkoročno kredite in ima potrebno gotovino že pripravljeno. Savinjski hmeljarji ukrep uglednega denarnega zavoda celjske občine toplo pozdravljajo. Hmeljarji, ki potrebujejo gotovino za izplačilo obiralcev, naj se torej obračajo naravnost na Mestno hranilnico v Celju. Položaj jim bo s tem vsekakor seveda močno olajšan.

Kmetska mladina

Kmetsko-mladinski tabor v Podsmreki

V nedeljo dne 22. avgusta t. l. bo priredil ljubljanski Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet velik kmetsko-mladinski tabor v Podsmreki, združen z veliko tekmo koscev.

Zbirališče okrašenih voz, konjenikov, kolezarjev, koscev in grabljic bo pri »Dolgem mostu« na Viču ob 2. uri popoldne, odkoder krenemo v povorki na tekmovališče v Podsmreko, kjer bo kmetsko-mladinsko zborovanje. Po zborovanju bo tekma koscev, razglasitev izida in razdelitev nagrad.

Po končani tekmi se bo vršila velika kmetska zabava z godbo in plesom pri tov. Avgustu Kancu v Podsmreki. Vsa zavedna kmetska mladina ljubljanske okolice prihiti na svoj tabor in izpričaj vero v samo sebe, saj samo v delu in slogi vstajamo!

V primeru slabega vremena se prireditvev preloži na prihodnjo nedeljo.

Ljubečna pri Celju

Društvo kmetskih fantov in deklet Ljubečna je proslavilo kmetsko-mladinski praznik s tekmo ročne opeke 18. julija t. l. Manifestacija tega kmetskega dela je kljub slabemu in oblačnemu vremenu privabila na Ljubečno ogromne množice ljudstva, zlasti mladine. To je bilo pravo praznično razpoloženje. Ob 3. uri se je začela pomikati veličastna povorka skozi Ljubečno na tekmovalni prostor. Od vseh strani je obkolila množica tekmovalni prostor. Predsednik domačega društva tov. Orešnik je otvoril kmetsko-mladinski praznik. Razložil je navzočim, kaj je naša organizacija in za kaj se naša mladina bori. Gornjnika je navdušena množica nagradila z gromkim ploskanjem. Začela se je tekma ročne opeke. Prvo nagrado si je priboril tov. Mirnik Franc, v kratkih presledkih so mu sledili ostali tovariši, ki so bili deležni navdušenega odobravanja. Po tekmi se je vršila kmetska zabava na domu tov. Mici in Anice Naglič, kjer smo se imeli nadvse prijetno, v trdni veri, da gremo naprej!

Kmetsko slavlje na Bregu pri Litiji

Čudovito lepo polje, obdano od prijaznih obronkov, ki ga onstran Save varuje Sveta gora, je v nedeljo 15. avgusta doživelo prelep praznik kmetskega sožitja.

Na litijskem kolodvoru je društvo kmetskih fantov in deklet iz Smartnega sprejelo ljubljanske in druge goste. Okrašeni vozovi, vrste konjenikov in koscev so dali pestro sliko narodnih noš in zelenih srajc. Povorka iz Litije na Breg je bila ves čas pozdravljena, nihče je ni motil.

Pri Potokarju na Bregu so bili najprej govorci, nato tekma v košnji. K besedi so se oglašili tovariši Košmerlj, Strman in priljubljeni predsednik Zveze Kronovšek. Dočim je Strman povedal nekaj krepkih o domačih prilikah, je Kronovšek v preprostih in srce segajočih besedah orisal cilje in pota kmetskega kulturnega gibanja. Povdarku, da je kmet vedno le moral poslušati in ubogati gospodo, a nikdar ne biti vsaj enakopraven z njo, čeprav jo on živi in bi jo brez njegovega pristanka ne bilo, je številna množica burno pritrjevala. In kakšna množica! Tudi kmetje pa njihovi sinovi in hčerke so prihitali iz vseh vasi, ki obkrožajo zeleni Breg. Prišli so tudi delavci s svojimi žuljavimi rokami in pravice žejnimi dušami. Bil je tabor ljudi, ki vedo, kaj hočejo, in so pripravljene na borbo

za »pravo in slobodo«. Zbor je pokazal nastajajočo enotnost delovnih stanov, odločnost in neustrašenost.

Z velikim dopadanjem je velika množica gledala tekmo koscev. V dveh skupinah so nastopili. Mlajši in starejši. S korajžo so rezali redi, z veseljem so sprejeli nagrade, najboljši srebrno dozo, drugi pa manjše po vrednosti. Po dovršeni tekmi je ljudstvo zasedlo ves prostor pri Potokarju. Rudarji iz Zagorja so pridno godli, svet pa se je veselo vrtel in vsaj za hip pozabil na gorje, ki ga mu stalno pripravlja poveljujoča gospoda.

Iskreno je naše veselje, da se Zasavje budi. Kmečke in delavske roke se vežejo in sklepajo. Daleč v Prekmurju, čez zeleno Štajersko že segajo semkaj nevidne, a trdne vezi. Pridejo ure, ki bodo storile konec duševnemu suženjstvu!

Litijski kot, le krepko na plan!

Dramlje

Naši fantje in dekleta so 25. julija t. l. proslavljali svoj praznik s kmetsko-mladinskim zborovanjem in tekmo žanjic, ki je pokazalo, da gre mladina v svojem delu naprej in je ne more zaustaviti prav nihče. Naj se je še toliko govorilo o »grehih, ki ne bodo odpustljivi« radi 5minutne žetve na nedeljo, naj so si posamezniki prizadevali na vse načine prireditvev preprečiti — fantje in dekleta so pokazali, da odklanjajo vse laži ter svoje delo na njivah in travnikih spoštujejo v večji meri, kakor pa tisti, ki največ živijo od kmetskih žuljev.

Pri zborovanju, ki ga je vodil predsednik tukajšnjega društva tov. Ludvik Mastnak, je spregovoril kot delegat celjskega pododbora tovariš Stanko Korže iz Ponikve. V svojem govoru je zbrano kmetsko mladino vzpodbujal k skupnosti in pravi kmetski zavesti. Za njim pa je spregovoril predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek. V svojem govoru, ki bo ostal vsem zbranim v živem spominu (pa tudi onim, ki so ga poslušali na bližnjem griču in gaju), je dokazoval, za kakšnimi cilji gre kmetska mladina, združena v svojih organizacijah. Da se borimo proti vsem tistim posameznikom, ki hočejo naše delo podcenjevati, proti vsem tistim, ki nas hočejo napraviti za krivoverce in včasih celo za brezverce. pa tudi proti vsem tistim, ki hočejo iz dela naših rok živeti. Mi delamo, mi verujemo in mi hočemo tudi živeti! To je zahteva današnje kmetske mladine, ki ve, da bo vse to dosegla le v skupnosti, pravi vzgoji in izobrazbi nje same! Za svoj govor je tov. predsednik Kronovšek želel toplo priznanje in pritrjevanje vseh zbranih.

Po zborovanju se je vršila tekma žanjic, pri kateri je zavzela prvo mesto članica tukajšnjega društva tov. Fani Savkič, drugo pa tov. Cilka Ribič iz Ponikve. Pri tekmi je vzbujalo posebno pozornost tudi, ker je tekmoval med žanjicami tudi fant tov. Bogomir Štorman iz Orle vasi.

Vsa prireditvev, ki se je vršila na prostoru g. Imenška Josipa v Sv. Ilju, je uspela in dosegla v polni meri svoj namen. Vsem tovarišem in tovarišicam ter gostom iz Ponikve, Sv. Jurija, Konjic, Špitaliča in od drugod za obisk najlepša hvala. Prav tako pa hvala tudi vsem članom in članicam našega društva v Orli vasi, ki se niso ustrašili dolge poti, da so prišli v tako lepem številu k nam v Dramlje!

Vojnik

Po kratkem presledku je napočil čas, da se zopet oglašimo s članskega sestanka D. K. F. in D. Vojnik, kjer se nas je v nedeljo 8. t. m. zbralo lepo število.

Pozdravnim besedam predsednika tov. Kuharja je sledila prosta debata, ki je bila nepričakovano zelo živahna in je pokazala silno navdušenje in borbenost članstva, ki nam je v teh časih vsem sveta.

Osnoval se je prireditveni odbor s tovarišem L. Gorenšekom na čelu, ki si je nadel nalogo,

**Pomagaj svojemu otroku,
da ohrani kolikor mo-
goče dolgo prve zobe!**
SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

prirediti sadjarsko razstavo, ki bo prva te vrste v Vojniku, 5. septembra pa trgateg grozdja.

Ob zaključku sestanka se je vsak član na predlog predsednika tov. Kuharja obvezal pridobiti še po enega člana, kar naj bo odgovor našim »ljubim prijateljem« na njihova podtikovanja.

Tovariši, naprej! Na delo! — Saj samo v slogi vstajamo!

Sprejemi v združni tečaj

V Ljubljani se vrši vsako leto združni tečaj, ki traja od srede oktobra do Velike noči. V tečaju se vzgajajo združni delavci. Poučuje se slovenski jezik, računstvo, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, združništvo, nauk o vodstvu zadrug, združno, menično in trgovsko pravo.

V tečaj se sprejemajo mladeniči, ki so dovršili 16. leto. vsaj ljudsko šolo in ki ostanejo na domu ter hočejo delovati v domačih zadrugah.

Kdor hoče obiskovati tečaj, mora prositi za sprejem. Prošnjo naj naslovi na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in ji priloži krstni ali domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo. Prošnjo ni treba kolkovati. Kdor želi prejemanje tudi podpore in misli, da ima pravico do nje, mora to v prošnji utemeljiti. Tako prošnja-predloži Zveza banski upravi, ki podeljuje podpore vrednim in potrebnim. Poleg tega mora vsebovati prošnja tudi naslednje: 1. točen naslov prosilca, 2. očetovo (materino, če oče ni živ) ime, 3. datum in kraj rojstva, 4. izjavo, pri kateri zadrugi hoče sodelovati, 5. izjavo, koliko potrebuje podpore na mesec, 6. izjavo, da bo podporo vrnil, če jo bo banska uprava zahtevala v primeru, da v teku 5 let ne bo hotel sodelovati pri nobeni zadrugi.

Prošnjo je treba vložiti najpozneje do dne 15. septembra.

Stroški šolanja znašajo: vpisnina 20 din, učila okrog 200 din. Stanovanje in hrana pa se dobi za 350 do 500 din na mesec.

Opozorilo naročnikom! Vse naše cenjene naročnike, ki dolgujejo na naročnici in za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom ponovno, da vsakdo, ki je prizadet, vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnava. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo neljubo primorani ustaviti nadaljnjo pošiljanje Kmetskega lista. Upoštevajte, da brez denarja ni muzike.

Mlatič

„Minister“ je prišel

Strašno tepe letos Bog Slovenijo. Neurja, roča, povodenj. Le kaj so ubogi kmetje zagrešili, da se jim je približal sodni dan? In nesreča nič ne izbira. Naj bo klerikalna ali pa liberalna njiva, obe sta enako poločeni. To je čudna reč.

In se je dogodilo, da je toča neusmiljeno gospodarila tudi po polju, njivah in sadovnjakih prelepe dobrepolske okolice. Vse je bilo uničeno.

Odšel sem tja in z grozo gledal opustošenje. Ljudje so tarnali in na vse strani prosili za pomoč. G. župan se je obračal povsod. Osebnost je šel nekajkrat v Ljubljano in poskušal doseči nesrečnim ljudem podpore. Vrnil se je vselej praznih rok. Storil je svojo dolžnost in opozoril merodajne na katastrofo in obubošan narod.

Dolgo ni bilo nikogar, da bi prišel vsaj pogledat in da bi privoščil kako dobro besedo. Pa se je raznesla po vasi vest, da bo prišel sam gospod minister za kmetijstvo. Reklo se je, da naj se kmetje lepo oblečejo, umijejo in napravijo ter se postavijo poleg svojih opustošenih njiv, da jih bo gospod minister videl in morda kar takoj obsul z denarjem.

Nekateri so tako naredili, drugim se je pa zdelo vse skupaj preneumno. Čakali so in čakali. dokler se res ni pripeljal z avtomobilom neki gospod očali iz Ljubljane.

V avtomobilu je sedelo poleg njega še nekaj drugih mladih gospodov. Nič se niso ustavili in nič spraševali, nego v naglici odbrzeli mimo nas po cesti naprej.

Vsi smo spoznali, da to ni bil kmetijski minister in da nas je nekdo prav grdo potegnul za nos. Menda jim ni bilo dovolj, da nas je zadela strašna nesreča.

Parada in dica na Ljubelji

Pretečeno nedeljo sem se zibal s kofetarjem v sam Tržič pod Ljubeljem, pa ne morda z namenom, da tam po komu mlatim, kakor je moja grda navada, ampak da kot zaveden slovenski mladecc držim po tržiških cestah ošengo. Ali veste kmetje od Sv. Ane, Križ in Kovorja, kaj se mi je ravno na sredi Tržiča zgodilo? Pridrvel je od nekje neznan samofrc in hotel klub prepovedi kar po sredi ulice na Ljubelji, kar pa je bilo z ozirom na veliko parado, ki se je vršila ta dan v Tržiču, strogo pandursko prepovedano. Mene kot zavednega slovenskega mladca popade prava domača gorenjska jeza — pa zagrabim samofrc za roge in ga butnem kot žakelj otrobov po tleh. Samofrc pa tebi nič meni nič vstane in mi, ne da bi se pomišljal, prismoli za ušesa tako gorko, da se še danes počutim kakor bi se vozil na ringelšpilu v Zvirčah.

Pšenica in plevel

Zdajle mlatimo in bomo začeli tudi čistiti žito. Mislim, da je to čisto v redu in prav. Jaz garam pri tem delu že dolgo vrsto let in ga bom opravljal, dokler mi moje žuljave roke ne odpovedo.

Zvečim pa v nekem listu, da bo treba mlatiti tudi v politiki. Ta pobožni in vsem božjim patronom vdani list, ki celo trdi, da je slovenski, piše:

»Skrajni čas je, da se naše politično življenje postavi na zdrave temelje in da se onemogočijo poizkusi neodgovornih činiteljev, ki so še vedno prepričani, da država obstoji samo zaradi njih. Zato je nujno potrebno čiščenje in izbira, da se loči pšenica od plevla, da se ustvari novo ozračje in nov duh ter nova in zdrava morala v našem političnem življenju. Ne moremo dovoliti, da ljudje, ki mislijo, da so politiki, njihova omizja pa politične stranke, na vladi izvajajo nasilje in teror zaradi neke do-

zdevne integralne državolovnosti, v opoziciji pa podpirajo vsaka razdiralna stremjenja brez ozira na škodo ki jo ima od tega država. Ne moremo več dovoliti, da skupina ljudi pripravljajo, ko je na vladi, zakonski osnutek, ko pa izgubi oblast, začne največjo gonjo proti lastnemu delu.

Nazadnje morajo iz našega javnega življenja izginiti ljudje, katerih delovanje se je pokazalo škodljivo za obče interese.»

Pri moji veri, kako iz srca so mi vzete te besede! Natanko tako sem hotel reči in zapisati jaz, pa sem bil preneroden. Zato pa: Bog živi zaveznika, ki je meni, siromašnemu in nerodnemu mlatiču, posodil tako dober in trd cep!

Počitnice

Toča nam je pobila in uničila sadove našega dela. Ne mine teden, da ne bi od kod počil glas, kakšno strašno razdejanje je povzročilo neurje. Je nazadnje res tako, da bi človek legel vznak in čakal, kdaj se ga usmili smrt in ga odpelje na — večne počitnice.

Seveda, to čutimo samo mi kmetijski ljudje, ki garamo, sejemo, orjemo, žanjemo in mlatimo, včasih žito, včasih le svoje gorje. Drugi pa, ki jih spremlja blagoslov, imajo počitnice. V nekem listu, ki se mu pravi »Slovenec«, neki gospod strašno lepo piše o počitnicah. Tako lepo, da so me kar solze polile, ko sem to bral. Niti misliti si nisem mogel, koliko počitniških sladkosti je človek lahko deležen. Bil sem pa prepričan, da je po tem pisanju ves slovenski narod na počitnicah.

Pa pogledam skozi lino. Moj Bog, kakšno gorje! Prazna in opustošena polja, zadolženi in od strele požgani kmetijski domovi, zarubljena sestradana živina in razcapani ljudje, ki jih tarejo žulji in nadloge, kakršnih ne maram izreči, to so — slovenske počitnice!

Če teh počitnic gospod, ki v slovenskem listu o počitnicah piše, ne vidi, potem bi mu svetoval, naj si kupi čarodejna očala, da mu zbitre pogled — ali naj pa vsaj svojemu listu spremeni ime. Slovenci se namreč ne damo zaničevati in smešiti za noben Blažev žegen.

Kmet, ki se zaveda svoje moči, ki ve, kaj pomeni zanj lasten dobro urejevan tednik, ta ve tudi to, da je treba naročnino pravočasno plačati in pridobivati listu novih naročnikov.

Dopisi

Vabila k zbiranju gradiva za novinarsko razstavo

Imajo predvsem med dijaštvom prav dober uspeh in zato naša mladina zasluži prav posebno pohvalo. Mnogo slabši odziv je pa pri odraslih, saj smo od njih dobili le malo gradiva iz svetovne vojne, še manj pa starih dijaških listov, a od nikoder še ni malomeščanskih »Čenč« ali celo seznama, katere stare časnike in časopise imajo naše društvene knjižnice. Ker smo tako rekoč že pred otvoritvijo razstave, ponavljamo svojo prošnjo za zbiranje najraznovrstnejšega gradiva, ker bi radi vsaj nekaj društev pohvalili javno z objavo njih imen v listih. Pripravljalni odbor slovenskega novinarstva Ljubljana-Velesejem.

Žabnica

Sporočiti vam moramo žalostno vest, da nam je nemila usoda pred kratkim iztrgala z naše srede idealnega in požrtvovalnega mladega delavca, komaj 25letnega učitelja Borisa Agreža, ki smo ga le dni spremili k večnemu počitku.

Mlad in v cvetju svojih nad je prišel k nam in sejal bogata semena svoje plemenite duše v srca naših otrok. Dokler smo ga imeli v svoji sredi, se nismo niti zavedali njegovega pomena. Šele ko smo ga na smrti postelji videli, kako v zadnjih mukah še skrbi za slovensko vas in njen prospek, smo zaslutili veličino tega srca, ki je bilo v najlepšem pomenu besede naš — učitelj!

Kaj naj ti damo na grob, dragi Boris? Cvetje uvene — Ne, mi ti obljudljamo, da bomo z vsem svojim delom slavili — tvoj spomin! To ti bodi spomenik in zahvala naših kmetijskih src, ki ne bodo nikoli pozabila tvojega dela in tvojega imena!

Domači dogodki

× Seleksijsko društvo za svetlolisasto govedo v Veržehu razstavi v sredo dne 25. avgusta nad 100 glav seleksijske živine na redni razstavi; društvo deluje že od leta 1929., ter bo postavilo na razstavišče precej dober material. Ker bo nekaj dobre mlade plemenske živine tudi na prodaj, je dobrodošel vsak, kdor se zanima za napredek živinoreje.

× Zaradi šale — smrti V Lužinah pri Gornjem Gradu so fantje pregledovali staro puško in za zabavo streljali. Pri tej nevarni šali je strel po nesreči zadel kmetijskega fanta Franceta Oblaka, ki je po prevozu v bolnico podlegel poškodbi.

× Velik vlom v Starem trgu. Medtem ko so bili domači zdoma, je bilo v torek popoldne vlomljeno v stanovanje mesarskega mojstra in posestnika Vilka Kranjca v Starem trgu pri Ložu. Neznani tatovi so odnesli železno blagajno,

TISKOVINE

vesh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk litro in pesenti

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 25
TELEFON ŠTEV. 25-52

v kateri je bilo 6000 din gotovine, zlato moško uro z verižico, starinsko srebrno uro z rimskimi številkami, več zlatih in srebrnih prstanov, srebrnih verižic, zlasti kravatnih igel, več različnih odlikovanj in zlatnikov, uhanov, nekaj avstrijskega srebrnega denarja in vložno knjižico Ljubljanske kreditne banke. Mesarski mojster Kranjc trpi okrog 10.000 din škode.

× Točenje vina lastnega pridelka v savski banovini. Ban savske banovine Viktor Ružič je predpisal pogoje za izdajanje dovoljenj (odobrenj) vinogradnikom za točenje vina lastnega pridelka na področju savske banovine. Po teh pogojih bodo mogli vinogradniki točiti vino najdalj 4 mesece.

× Naša trgovina s Francijo. Po francoski statistiki je znašal v prvi polovici letos naš uvoz v Francijo 42.685.000 frankov, francoski izvoz k nam pa 32.689.000 frankov.

× Se vedno leži toča — po poljih. V občini Sedlarjevo je pred skoraj 3 tedni neurje opustošilo vasi Buče, Prelasko, Sedlarjevo in Polje. Toče je ponekod še čez par dni ležalo toliko, da so jo z vozovi morali voziti s polj — pač strašno potrdilo tega res grozotnega razdejanja!

× Smrtno se je ponesrečil v Celju elektro-monter Mohor Hrastnik, ko je hotel priključiti električni vod nad hišo g. Baldasina na Mari-

V nedeljo, dne 22. I. m., vsi na zgodovinsko Krško polje, kjer se vršijo velike konjske dirke, združene z domačo kmetško zabavo

borski cesti. Lestev pa mu je spodrknila in je Hrastnik omahnil ter zadel z roko in podbradkom ob žico ter obvisel na njej. Kljub takojšnji pomoči je ponesrečenec, ki je bil vesten uslužbenec celjske mestne elektrarne, kmalu po nesreči umrl.

× V Savi pri Zagrebu je utonil Dolšček Franc, služabnik pri ministrstvu za šume in rudnike. Dolšček je lovil v Savi ribe in je bil znan med tamošnjimi športniki kot najboljši ribič. V vodo je padel po nesreči in ker ni znal plavati, je utonil. Njegovo truplo so našli šele drugi dan. Pokopali so ga v Beogradu. Pokojni Dolšček je bil po rodu iz Škomevca, občina Rob pri Velikih Laščah, a se je pozneje preselil na Rašico. Po vojni je bil več let gostilničar pri Lozarju v Ljubljani, kjer so ga radi posejali številni prijatelji. Pred kakimi desetimi leti pa se je preselil v Beograd, kjer je bil zaposlen kot služitelj v ministrstvu za šume in rudnike. Ker je bil jako vljuden in pošten, si je pridobil v Beogradu številne prijatelje. Njegova soproga je sestra kmetškega pokretaša tovariša Franca Ponikvarja z Golega. Zapušča 5 odraslih, lepo vzgojenih otrok. Naj v miru počiva! Njegovim ostalim naše iskreno sožalje.

× Živinorejska selekcijska zadruga v Velikih Laščah priredi v nedeljo dne 19. avgusta t. l. premovanje plemenske živine sivorjave dolenske pasme. Kmetje živinorejci, ki se zanimajo za lepo živino, pridite na premovanje v čim večjem številu!

× Lobanja mu je počila, ko je med vožnjo s kolesom na klanec pri Volčji jami padel delavec Ivan Pere, doma iz Loke pri Zusmu. Dobil je še druge resne poškodbe in je kmalu po prevozu v bolnico umrl.

× Utonil je v Ucuu Karel Šunko v Lazah. Med delom se je s požirkom sveže vode hotel malo ohladiti. Stopil je pod most, se nagnil in začel srebati vodo. Pri tem ga je obšla nezavest in je utonil, čeprav je bila tu voda komaj 7 cm globoka.

× Povračilo taks! Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal tolmachenje o pristojnosti za povračilo taks po finančnih ravnateljih. Po tem pojasnilu so finančna ravnateljstva pristojna za odloke o povračilu preveč in neumestno plačanih taks samo do 10.000 din, za nad 10.000 din pa je pristojno vedno finančno ministrstvo in sicer tedaj, če se je pripetila primer, da odpiše ravnateljstvo nekemu od davčne uprave odmerjeno takso v višini nad 10.000 din, pa je bila ta taksa v medčasu že plačana. Ko je bil stanki o neki izključno taksni stvari izdan plačilni nalog (sodba ali odlok) pa se proti temu ni pravočasno pritožila, more v tem primeru vseeno predložiti prošnjo za povračilo.

× Obiralci hmelja prihajajo v Savinjsko dolino. Že v prejšnjem tednu so prihajali v Savinjsko dolino obiralci oziroma obiralce hmelja. Posebno mnogo jih je prispelo v nedeljo 15. avgusta. Iz Grobelnega so vozili popoldne trije posebni vlaki, pa tudi v Savinjsko dolino sta vozila dva posebna vlaka obiralce hmelja.

× Čudna pota strele. Čudna so bila pota strele v Zgor. Ločah. V nedeljo zjutraj je udarila v hišo posestnice Urše Košter. Strela je nad oknom prebila steno ter švignila v sobo, kjer so zaradi bliskanja imeli luč. Ugasnila je najprej luč, potem pa oplazila koklo, ki je v koki valila jajca, jo vrgla ob tla ter jajca razmetala. Druge škode k sreči ni naredila. Kokoš je bila kot mrtva, ko pa jo je začela gospodinja skubiti, pa se je naenkrat zopet osvestila ter oživela. — Prejšnji dan je v Ločah že v drugič udarilo pri posestniku Kukuriču. Prvič je strela pred nedavnim časom zažgala hišo, da je zgorela do zidovja. Drugič je strela udarila v svinjak, ki se drži gospodarskega poslopja ter zažgala na njem slamnato streho. Toda navzoči

zidarji in delavci so z vodo in gnojnico požar premagali in tako ubogo družino obvarovali druge hude nesreče. Pri vsaki nevihti se sedaj pri Kukuriču tresejo od strahu, ker se bojijo še tretjega nevarnega obiska z oblakov.

× Niti svojega ne znamo prodati sami! Jugoslovanski kurir piše, da so nastopale češke in madžarske železarne skupno pri pogajanjih za nakup železe rude pri nas. Tudi doslej so Madžari preprodajali našo železno rudo Čehom. Vražje malo je vredna naša slovanska vzajemnost, če ne zmoremo niti toliko, da bi svoje naravnne zaklade kupcem znali prodajati — sami! Taka svoboda je pajčevina, ne pa krvi vreden dragulj!

× Na zadnji svinjski sejmi v Ptujju je bilo prignanih svinj 116, prascev 141, skupaj 257 glav. Cene so bile sledeče: Prasci od 6 do 12 tednov stari so se prodajali po din 80— do 140— po komadu. Pršutarji so imeli cene din 6'50 do 7—, plemenske svinje din 6— do 6'50, vse za kg žive teže.

× Omejitev sprejemov v javno bolnišnico v Ptujju. Radi gradnje prizidka ptujjska bolnišnica trenutno ne razpolaga s sobo, kjer bi porodnice rodile. Zbog tega se bodo sprejemali le nujni in zdravniške intervencije potrebni porodni slučajji in to toliko časa, dokler se tudi prizidek ne bo uporabljal. Vprašanje je le, če bodo novi člani človeške družbe v Sloveniji upoštevali ta poziv.

× Pastirček se je izgubil v mestu. S posestnikom Grabnikom iz Sv. Marjete je prišel v Maribor na trg njegov 10 letni pastirček Anton Rotman. Fantek pa se je v tržnem vrvežu naenkrat izgubil ter se še dosedaj ni pojavil doma.

× Cigani vlomili v župnišče. V Zg. Polskavi so trije cigani rekoma vhi ponoči vlomili v žup-

Dobro poznana...

ZAHTEVAJTE JO POVSODI!

njsko pisarno ter odnesli razne predmete manjše vrednosti. V isti noči je vdrta ta tolpa tudi v Spodnji Polskavi v hišo posestnice Kavčičeve. Domači pa so se pravočasno prebudili ter vlomilce prepodili.

× 11 letni deček po nesreči ustrelil 6letno sestro. V vasi Lipice v bližini Ogulina sta šla brat in sestra, 11letni Marko in 6letna Jelena Vuković z živino na pašo. Na paši sta se otroka igrala z drugo vaško otročadjo. Naenkrat je Marko nekje našel revolver. Vsi otroci so se zbrali okrog njega in si ogledovali orožje. Zaradi nespretnega rokovanja Marka pa se je revolver sprožil in kroglja je zadela malo Jeleno na sredo čela. Dekletce so sicer prepeljali v ogulinsko bolnico, toda je takoj po operaciji umrlo.

Krvave zarje Daljnega vzhoda

Med Kitajci in Japonci je izbruhnila vojna, ki utegne v svojih posledicah močno vplivati ne le na ti dve državi, ampak tudi na Evropo in Ameriko. Japonska hoče postati na azijskem področju to, kar je v Evropi Anglija. Postati hoče pomorski imperij, ki bi vladal daleč preko japonskih mej. In da si ustvari za tak položaj trdno in varno podlago, zaledje, iz katerega bi lahko dobivala potrebne sirovine za svojo industrijo, zaledje, ki bi ga potrebovala za svoj trg in kamor bi lahko naseljevala svoj presežek na človeškem prirastku, zato silijo Japonci na azijsko celino in hoče postopoma pogaziti Kitajsko ter jo deloma popolnoma vključiti v japonski imperij, deloma jo pa vsaj podrediti v gospodarskem oziru.

Trenutno se bijejo srditi boji za Šanghaj in ozemlje v njega okolici. V Šanghaj prihaja toliko beguncev iz severnih pokrajin, da so na jugu Šanghaja zavladale že skoraj anarhistične razmere. Begunci napadajo transporte živil in ropajo trgovine.

Obe vojskujoci se stranki kažeta žilavo borbost. Kitajske čete ogrožajo celo japonski glavni stan v parku Hingkiu.

Japonci po vsej priliki ob svojem bojnem pohodu niso računali na tako močan odpor Kitajcev. Zato sedaj mobilizirajo vse od kraja in delujejo v japonski vojski na Jangceju celo — ženske topničarke! V stiski so Japonci brezobzirni tudi nasproti belopoltim. Obvestili so že francoske oblasti, da bodo v primeru potrebe japonske čete vdrle skozi francosko koncesijo. Francoske oblasti so sicer to obvestilo odločno odklonile, vendar je vprašanje, kako daleč se bodo spustili Japonci. Američani in Angleži trumoma beže iz Šanghaja. Mednarodne pogodbe so se v tem krvavem azijskem ozračju zopet izkazale kot krpe ničvrednega papirja. Zato je tudi med civilnim prebivalstvom Šanghaja toliko žrtvei V francoski koncesiji je bilo doslej

ubitih 586, ranjenih pa 725 ljudi, v mednarodni koncesiji ubitih 409, ranjenih pa 620. Med ubitimi in ranjenci so pripadniki najrazličnejših narodov.

To je toliko bolj presenetljivo, ker doslej še ni bilo vojne napovedi med Kitajsko in Japonsko. Doslej namreč še niti diplomatski odnošaji med obema državama niso prekinjeni.

Zakaj nas prav za prav zanima kitajsko-japonska vojna? Zato, ker se tu odloča usoda bodočega sveta. Ako bo v borbi zmagala Japonska (po zaslugi anglosaške pomoči), potem je Rusija dokončno odrezana od morja na Daljnem vzhodu. Ker pa ta največja slovanska država nima morja niti na jugu (Črno morje nima svobodnega izhoda!), niti na severu (tam morje zamrzne!) niti na zapadu, je obsojena — če se ta načrt posreči — največja država Evrazije in osrčje Slovanstva na kontinentalno hiranje. Kaj to pomeni za evropske Slovane in zlasti za Slovane na Balkanu, o tem bi bilo mogoče in tudi potrebno napisati knjige! Zato pa slutimo, da se tam na daljnih azijskih tleh kuje posredno tudi naša usoda. Gorje slovanskemu svetu, če bo zmagalo načelo rumenopoltega imperializma! Evropa bo prej ali slej objokovala podporo, ki jo je nudila Japoncem!

Srbi o zadružništvu

Prav zanimivo bo, če naši čitatelji z ozirom na položaj našega zadružništva izvedo, kako Srbi gledajo na zadružništvo.

Pred kratkim je na svojih sejah Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug v Beogradu (Ljubljanski »Slovenec« je še vedno na Dunaju in pozna samo »Belgrad«, čeprav se je že naučil spoznavati »Wien«) sprejela tole izjavo zadružnikov:

1. Zadrugištvo je družabno gibanje, ki je edino v stanju, da reši naše nacionalno vprašanje, da uredi naše socialne odnose, da regulira odnose med delom in kapitalom, in da reši našega kmeta od izkoriščanja raznih oblik kapitalizma bilo posredniškega, kreditnega ali katerekoli druge oblike.

2. Moralna stran zadrugištva ostane vedno kot osnova vsega zadrugnega poslovanja. Na mesto formalne morale, ki jo danes največkrat srečujemo v življenju, proklamira zadrugištvo prava moralna načela, ki so v soglasju z besedami in delom posameznikov in zadrugnih enot.

3. Zadrugištvo je gospodarsko socialno in te njegove strani ne gre nikoli pozabljati. Gibanje se izgrajuje v današnji družbi v novih oblikah in pripravlja boljšo družabno bodočnost.

4. Politična nevtralnost in verska strpnost ostaneta za vedno trajna zadruga miselnost.

5. Zadrugištvo kot cilj, ne pa kot sredstvo je trajna zadruga miselnost. Zato zadrugištvo ne more služiti drugim gibanjem, ker samo obsega vso celoto družabne skupnosti.

Izjavi poštenih srbskih zadrugnikov se pridružuje tudi vse slovensko kmetstvo zadrugištvo, ki odločno odklanja izigravanje privilegirancev.

Umetnikovo maščevanje

Ko je znameniti italijanski umetnik Michelangelo naslikal »Poslednjo sodbo«, eno največjih mojstrovih del, se je tedanji papež Pavel IV. silno vznejevoljil nad sliko. Michelangelo je namreč naslikal večino ljudi na sliki — nagih.

Znamenito umetnino bi bil dal papež v svojem moralnem ogorčenju skoraj uničiti. Komaj je umetnik to preprečil. Kljub temu pa je papež naročil mnogo manj pomembnemu slikarju Volterri, naj glavnim figuram naslika — obleke. Ta je naročilo izvršil, zato pa se ga je za vedno prijelo zbadljivo ime »Brachettonec« (= hlačurnik, možic, ki dela hlače, seveda v značilnem pomenu).

Michelangelo je smatral to za žalitev in se je sklenil maščevati. Vso jezo je stresel na papeževega ceremoniala Biagia, ki je vrhovnega

cerkvenega poglavarja prvi opozoril na pohujljivo nagoto umetnikovih slik. Michelangelo je zato tega vatikanskega dostojanstvenika ovekovečil na ta način, da ga je naslikal v desnem kotu svoje slike — v peklju — kot starogrškega vruga z dolgimi oslovskimi ušesi!

Odtlej so minila stoletja, umetnikova jeza pa še vedno živi: Obiskovalcem znamenite cerkve sv. Petra v Rimu, ki občudujejo Michelangelove umetnine, se še danes kaže na sliki Biagio, nekdanji cerkveni dostojanstvenik, kot trapast vrug v peklju!

Prišli bi že bili

Naš narod je udarjen s slepoto in zato trpi. Ze Prešeren nam je zapel o zlatih časih, samo samo najti jih ne znamo. Zdaj se nam končno bližajo. Slovenci so namreč, kakor izvemo iz Ljubljane, priredili v nedeljo, 15. t. m. iz vseh ljubljanskih župnij romanje na Brezje. Nameu skupnega romanja je, da prvič v skupni molitvi poprosijo Brezjansko Gospo, da bi jo tudi svečano in uradno lahko klicali za »Zavetnico slovenskega naroda«. Kasneje se bomo tudi obrnili na naše škofe, da nam to izposlujejo v Rimu. — Ljubljanski župniki.

Tako pišejo slovenski župniki, ki žive sredi slovenskih vasi in najbolj slišijo njih neposredni utrip. Če nam res pribore razen klicanja — tudi zavetje, bomo vsi soglasni v želji: »Bog blagoslovi!«

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 16 konj, 12 bikov, 170 volov, 487 krav in 29 telet, skupaj 714 kosov. — Cene so bile: voli kg žive teže od 4'50 do 5'75 din, plemenski voli kg žive teže od 3'40 do 4'75 din, biki za klanje kg žive teže od 3'30 do 3'50 din, plemenske krave kg žive teže 3'15 do 3'80 din, krave klobasarice kg žive teže od 2'15 do 3'50 din, molzne krave kg žive teže 3'50 do 3'60 din, breje krave kg žive teže od 3 do 3'50 din, junci in junice kg žive teže od 3'50 do 4'75 din, teleta kg žive teže od 4 do 5'50 din. Prodanih je bilo 423 kosov.

Sejmi

22. avgusta: pri Sv. Barbari v Halozah, v Koroski Beli, Litiji, Novi vasi.
23. avgusta: v Kranju, Pilštanju, Središču.
24. avgusta: v Velenju, Središču, Trbegovcih, St. Jerneju, Kamniku, Kočevju, Šmartnem pri Litiji, Dolnji Lendavi, Ormožu, Ljutomeru, Mariboru, Laškem, Rogatcu, Slovenski Bistrici, Murski Soboti.
25. avgusta: v Ljubljani, Trziču, Brežicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Trbovljah, Ptuju, Mariboru, Loki pri Zusmu.
26. avgusta: v Črnomlju, na Vrhniki, v Velikem Gabru, Rajhenburgu, Turnišču.
27. avgusta: v Mariboru, Ptuju.
28. avgusta: v Domžalah, Kamniku, Ljubljani, Skofji Loki, Trziču, Dolnji Lendavi.

Važnejša radio predavanja

od 22. do 29. avgusta 1937.

Nedelja, 22. avgusta. 17.00: Koristi zložbe zemljišč.

Ponedeljek, 23. avgusta. 19.30: Trije veliki pesniki troimenih bratov: Djura Jakšič, Silvije Kranjčević in Fran Prešeren.

Torek, 24. avgusta. 20.10: Zavarovanje za starost, onemoglost in smrt.

Sreda, 25. avgusta. Dvoboj med pšenico in rižem.

Četrtek, 26. avgusta. 10.00: Otvoritev II. vseslovenskega pedološkega kongresa. — 19.00: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Sobota, 28. avgusta. 18.40: Javna dela v dravski banovini. — 19.30: Roditelji in šola. — 20.00: O zunanji politiki.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'40
1 nemška marka	Din 17'50
1 avstrijski šiling	Din 8'40
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'20
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'30

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavni: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Hlavac, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Centralni trg čehoslovaške industrije PRAŠKI EKSPORTNI SEJEM

od 3. do 12. septembra 1937

takoj za Leipzigom

50% popust na čehoslovaških železnicah, 25—50% na inozemskih železniških, parobrodskih in zračnih linijah. Nadaljnje informacije in sejmske izkaze dobite pri zastopniku praškega vzorčnega velesejma: ALOMA COMPANY d. z. o. z., Ljubljana, Aleksandrova c. 2/1, ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT, PUTNIK, Gajeva ulica (za nobotičnikom), ali direktno pri DIREKCIJI PRAŠKEGA VELESEJMA, Praga VII, velesejmska palača.